

53 157

1965

HET OPTREDEN VAN DE POLITIE

SAMENGESTELD DOOR

A.B.J. P R O O T

Dirigerend officier der Rijkspolitie
3e klasse

- HET OPTREDEN VAN DE POLITIE -
 =====

INLEIDING

Wat gaat er om in jonge mensen, die naar een betrekking bij de Politie solliciteren?

Dat is niet altijd met zekerheid te zeggen, maar het staat wel vast, dat ieder van hen zich tot iets in het politiewerk voelt aangetrokken.

De één vindt het belangrijk eraan mede te werken, het gezag van de overheid te helpen handhaven, een ander ziet het als ideaal de misdaad tot klaarheid te brengen en de misdadiger aan de gerechtigheid over te leveren, een derde vindt het prachtig werk het steeds intensiever wordende verkeer in goede banen te leiden.

Maar het belangrijkste is wel, dat de meesten van ons het als een ideaal zien, om bij de Politie te dienen.

Dat ideaal hebben we allemaal hard nodig, want de politiedienst stelt zware eisen aan de politiemannen - er moet vaak lang achtereen en op alle tijden van de dag gewerkt worden - en het politiewerk vergt vaak een eindeloos geduld, een grote mate van zelfbeheersing en een vast vertrouwen in onszelf.

Dit is nu eenmaal zo, want wij doen ons werk te midden van mensen, met al hun verlangens, gevoelens en vaak onhebbelijkheden. Het is een bekend feit, dat de Nederlander nu niet bepaald gemakkelijk is in de omgang en zeker niet, waar het het contact met overheidsfunctionarissen geldt!

Vanzelfsprekend worden er hoge eisen aan ons gesteld en daarom is het noodzakelijk, dat wij leren, hoe wij verantwoord moeten en kunnen optreden.

1. DE TAAK VAN DE POLITIE

Voor we gaan bespreken, hoe ons optreden zal moeten zijn, moeten we eerst weten, welke taak de Politie heeft.

Deze taak is geregeld in art. 28 van de Politiewet.

Later zal wel blijken, dat het in verband met de aan de Politie verleende bevoegdheden, noodzakelijk is die taak te begrenzen.

De in art. 28 voorkomende omschrijving lijkt zo op het eerste gezicht nogal ingewikkeld. Het valt wel mee, als we die omschrijving eens nader bekijken.

Artikel 28 zegt: "De Politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de bestaande rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven"

Belangrijk is, dat de bestaande rechtsorde gehandhaafd wordt.

In iedere geordende staat vinden we bepaalde regels, die door de inwoners zijn vastgesteld en die tot doel hebben het bestaan van de staat te waarborgen en de verhouding tussen de inwoners te regelen.

Er ontstaat zodoende een ordelijk geheel, waaraan iedereen zich in het algemeen belang en natuurlijk ook in zijn eigen belang, moet onderwerpen.

Zo zijn bijvoorbeeld landverraad (als aantasting van het bestaan van de staat), mishandeling, diefstal en vernieling (als aantasting van het bestaan van de inwoners), strafbaar gesteld.

Het is natuurlijk een levensbelang voor de staat, dat deze situatie, de rechtsorde, blijft bestaan. Een staat, waar geen rechtsorde heerst, vervalt

onherroepelijk tot een chaos, om de eenvoudige reden, dat niemand meer enige zekerheid heeft, in het bijzonder wat betreft de bescherming van zijn belangen.

In een democratische staat moet zoveel mogelijk vrijheid heersen. Maar vrijheid, zonder bepelingen in het algemeen belang, is niet bestaanbaar.

Daarom moet er een mogelijkheid bestaan, aanranders van de rechtsorde te dwingen, zich aan de bestaande regels te houden.

Het is de overheid, die van de inwoners hiertoe een bepaalde macht gekregen heeft.

Het is natuurlijk onmogelijk, om aan de inwoners zelf deze macht te geven. Dit zou op zichzelf al tot een chaos leiden!

Het politieapparaat is het aangewezen orgaan om de overheid behulpzaam te zijn.

Maar de Politie mag dit slechts doen in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag.

De Politie is dus ondergeschikt!

De Politie is geen apparaat, dat een eigen gezag uitoefent of volkomen naar eigen inzichten optreedt!

Neen, de Politie is bij haar optreden ondergeschikt gemaakt aan het gezag van diegenen, die daarmee door de inwoners van de staat wettelijk belast zijn.

Later tijdens de opleiding, vinden we onder meer als gezagsdragers de Burgemeester, de Commissaris der Koningin, de Officier van Justitie, de Procureur-Generaal als fungerend Directeur van Politie, en ook de Minister van Justitie.

Dit is dus gedaan om te zorgen, dat de Politie geen eigen macht uitoefent!

Het optreden van de Politie moet verder in overeenstemming zijn met de bestaande rechtsregels.

Het zal dus altijd gebaseerd moeten zijn op de bestaande wetgeving.

Het gaat hier speciaal om de bevoegdheden van de Politie.

We weten, dat hoewel vrijheid het wezen van de democratie is, de overheid toch de macht moet hebben om tegen aanranders van die vrijheid dwingend te kunnen optreden.

En aangezien de Nederlanders zich in het algemeen niet graag in hun vrijheid laten beknotten en liefst zo weinig mogelijk dwang ondervinden, zijn die beperkingen in wettelijke voorschriften vastgelegd.

Zo is dus onder meer wettelijk geregeld, onder welke omstandigheden iemand gearresteerd mag worden, in welke gevallen de Politie een woning mag **binnengaan**, alsmede de tijd, gedurende welke een arrestant ter beschikking van de Politie mag worden gehouden.

Het zou ons werk vaak veel gemakkelijker en misschien zelfs succesvoller maken, als we hierbij niet gebonden waren aan deze beperkende voorschriften.

Maar, een vrijwel onbeperkte vrijheid van handelen, niet gebonden dus aan de bestaande wetgeving, zou voor menig politiemans een te grote luxe betekenen, een vrijwel zeker afglijden naar een toestand van willekeur en excessen, terwijl de bevolking geheel rechteloos zou staan!

Daarom is het maar goed, dat de wetgever bepaald heeft, dat wij niet buiten de wettelijke voorschriften mogen gaan.

Maar dat legt ons in de eerste plaats de verplichting op, dat we heel goed doordrongen moeten zijn van de omvang van onze bevoegdheden en ook, dat we bij het opsporingswerk over een

behoorlijke dosis vakbekwaamheid zullen moeten beschikken om onze onderzoeken in de vrij krappe tijd, die ons is toegestaan, tot een goed resultaat te brengen

We weten, dat de Politie haar werk moet doen, in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag. Dat gezag is het overheidsgezag.

Dit gezag betekent autoriteit en ook de bevoegdheid om leiding te geven, enerzijds dus om met nieuwe voorschriften te komen, anderzijds om bestaande te handhaven.

Als er in een staat een goede gezagsverhouding bestaat, dan betekent dit, dat de bevolking zich naar het overheidsgezag richt, dat ze zich gedraagt naar de geldende voorschriften.

Gezag kan op verschillende manieren uitgeoefend worden.

Het kan door middel van macht, waarbij de bevolking dus onderworpen wordt aan het gezag.

Het kan ook, door het zodanig laten gelden van autoriteit, dat iedereen dit als vanzelfsprekend ondervindt en er zich ook in schikt.

Het is goed, als iedere politiemans beseft, dat de macht, die aan hem in de vorm van bevoegdheden verleend is, voor hem ook bepaalde gevaren inhoudt.

En wel om de eenvoudige reden, dat iedereen eigenlijk graag macht heeft, al was het maar om iets meer te vertellen te hebben dan een ander.

Dit is erg menselijk en we zien dit ook steeds, hetzij in de staat, waar bepaalde politieke groeperingen zich aaneensluiten om beslissende invloed te kunnen uitoefenen, hetzij in particuliere verenigingen, waar vaak strijd wordt gevoerd om bepaalde bestuursfuncties.

Een politiemans is ook maar een gewoon mens met zijn zwakheden, en daarom moeten we goed beseffen, dat de macht, die ons verleend is, alleen maar gebruikt mag worden voor het uitoefenen van onze taak in dienst van de overheid.

We moeten in onze dienst nu eenmaal vaak corrigerend optreden, maar we mogen hierbij toch bevestigd niet de houding aannemen van de man, voor wie iedereen maar opzij heeft te gaan.

We hebben ook geen bevoegdheden gekregen om deze tot onze eigen meerdere glorie te gebruiken, maar alleen voor die gevallen, waarin dat gewettigd is.

Het gaat er om, op welke manier we ons gezag moeten doen gelden en wanneer we daarbij macht moeten gebruiken.

Het publiek moet ons steeds kunnen zien als dieenaar van de overheid, met alle rust, kalmte en wijsheid, die de overheid eigen behoort te zijn.

Plompe, onhebbelijke en onbeschaafd optredende machtswellustelingen passen niet in het raam van het overheidsgezag.

Het publiek merkt dat al heel gauw en de betrokken politiemannen ondervinden dan ook steeds een wrevelige houding van het publiek.

Deze categorie politiemannen heeft altijd moeilijkheden bij het optreden en het draait vaak uit op verzet en wapengebruik (macht!).

We moeten er dus voor zorgen, dat uit onze houding en ons optreden gezag spreekt, autoriteit, die door het publiek als vanzelfsprekend aanvaard wordt.

Dat kan echter alleen, als we aan hoge eisen voldoen.

De belangrijkste hiervan zijn wel:

- verantwoordelijkheidsgevoel
- zelfstandigheid

- zelfdiscipline
- correcte uiterlijke verschijning
- correct optreden

Aangezien deze eisen voor ons optreden van groot belang zijn, zullen we ze eens nader bekijken.

2. VERANTWOORDELIJKHEIDSGEVOEL

Het werk van de Politie brengt mede, dat wij in veel gevallen zelf moeten beslissen, welke maatregelen we moeten nemen en dat we daarvoor ook zelf de verantwoording moeten dragen.

Komt een politieman bijvoorbeeld als eerste bij een ernstige aanrijding of een misdrijf, dan zal het in de regel van zijn beslissingen en maatregelen afhangen, of het onderzoek resultaat heeft.

Zeker, dit is geen eenvoudige zaak, maar voor flinke mensen is deze manier van werken wel erg aantrekkelijk!

Verantwoordelijk zijn wil zeggen, dat men altijd op ons moet kunnen rekenen.

De politiedienst is geen militaire dienst, waar men in de regel eerst in actie komt, als er een bevel gegeven wordt.

Neen, we moeten leren, voor onszelf te denken en te beslissen.

Als we bijvoorbeeld 's nachts patrouilledienst moeten doen van 2 tot 4 uur, dan wordt er zonder meer op gerekend, dat we die dienst ook ten volle doen.

Vanzelfsprekend zal er wel eens gecontroleerd worden, dit is nu eenmaal altijd nodig, maar wie daarvan afhankelijk wil zijn kan beter ergens anders gaan werken, waar zijn doen en laten van minuut tot minuut gecontroleerd wordt.

EEN DERGELIJKE CONTROLE LIGT NIET IN HET WEZEN VAN DE RIJKSPOLITIEDIENST!

U moet beseffen, dat U een belangrijk onderdeel bent in het raderwerk van het Korps Rijkspolitie en dat dat raderwerk slecht gaat lopen of stag-neert, als U Uw verantwoordelijkheid niet kent.

Probeer U zich dus van het begin af aan bewust te zijn van die verantwoordelijkheid en handel er ook naar

Begin er mee tijdens de opleidingstijd!

3. ZELFSTANDIGHEID

Nauw samenhangend met eigen verantwoordelijkheid is het zelfstandig zijn.

Langzamerhand is het wel duidelijk, dat een politieman zelfstandig moet kunnen werken.

Bij het Korps Rijkspolitie hebben de Politie mannen zelfs een vrij grote zelfstandigheid

Dat is begrijpelijk, want de organisatie van het Korps is zodanig, dat een betrekkelijk klein aantal politiemannen, verspreid over een grote oppervlakte, dienst doet.

Als zodanig verschilt de Rijkspolitiedienst veel van die in een grote stad, waar een duidelijke indeling in straatpolitie en recherchedienst bestaat en waar de leiding veel directer is.

Dit alles brengt vanzelfsprekend mede, dat aan de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie andere eisen gesteld moeten worden.

Natuurlijk zijn de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie niet helemaal aan zich zelf overgelaten (het Korps kent een indeling in posten, groepen en districten), maar dat neemt niet weg, dat het accent in vrij grote mate op de individuele Rijkspolitieman valt.

Voeg hier nog bij de omstandigheid, dat alle ambtenaren van het Korps belast zijn met de volledige politiedienst (dus geen onderscheid tussen

straatpolitie en recherchewerk), dan is het duidelijk, dat het werk alleen maar goed gedaan kan worden door mannen, die weten wat zelfstandigheid is en die zich ook daarnaar weten te gedragen!

Iemand, die zelfstandig wil werken - en dat is dus het doel van iedere Rijkspolitieman - moet ervoor zorgen, dat hij zelf een reële persoonlijkheid is en dat hij bereid en in staat is verantwoording te kunnen dragen en ook, dat hij geleerd heeft voor zichzelf te kunnen zorgen.

Voor zichzelf zorgen, wil zeggen, niet in alles steunen op- of afhankelijk zijn van anderen. Het wil ook zeggen, initiatief nemen, waar dat nodig is.

Als U bijvoorbeeld straks in de praktische dienst bij een ernstig ongeval wordt geroepen, dan is het best mogelijk, dat U voor het onderzoek hulp nodig hebt. Maar het zou bepaald verkeerd zijn, als U kalm ging wachten, totdat die hulp eindelijk verschenen was.

Neen, onze zelfstandige instelling eist, dat U onmiddellijk zelf aan het werk gaat, verantwoordelijk als U zichzelf weet en dat U - in afwachting van de komst van anderen - zelf de noodzakelijke maatregelen en beslissingen neemt!

Als U tijdens Uw patrouille een ernstig misdrijf ontdekt, behoort U eigener beweging (initiatief!) de zaak aan te pakken en niet te wachten, totdat U daarvoor een opdracht krijgt. Vanzelfsprekend zult U Uw commandant wel zo spoedig mogelijk van een en ander op de hoogte brengen.

Het is erg belangrijk, dat U zich dit reeds realiseert tijdens Uw opleiding.

Weliswaar moet deze noodzakelijkerwijs plaats vinden in groepsverband (klassen), maar U moet toch kunnen aanvoelen, dat U in die groep altijd Uw eigen verantwoordelijkheid behoudt en dat U

moet proberen, voor Uzelf te zorgen.

Het zal U waarschijnlijk niet direct gemakkelijk vallen om die juiste zelfstandige houding te vinden.

Ook al, omdat velen van U een militaire opleiding gehad hebben.

En zelfstandigheid is nu juist niet de grootste troef van het militaire apparaat, kan dit ook niet zijn!

Volkomen zelfstandig optredende militairen zouden de legerleiding hoofdpijn bezorgen; maar onzelfstandig optredende politiemannen evenzeer de politieleiding!

Begin dus direct met de juiste mentaliteit en zorg ervoor, dat U zich nu al instelt op datgene, wat straks als vanzelfsprekend van U gevraagd zal worden!

Als U bijvoorbeeld in Uw eigen tijd werkstukken moet uitwerken, dan wordt er zonder meer op gerekend, dat U dit doet zonder hulp van anderen. Anders heeft het ook geen waarde en..... U moet het straks in de praktijk immers ook zelf doen!

Als U na beëindiging van Uw opleiding een standplaats moet worden aangewezen, dan moet U niet met alle geweld proberen om zo dicht mogelijk bij Uw familie geplaatst te worden. Het is natuurlijk wel prettig om contact te hebben met Uw familieleden, maar het is bepaald in strijd met Uw zelfstandigheid, als U Uw dienst niet kunt doen, zonder steeds op die familie te kunnen steunen.

Schakel daarom zo spoedig mogelijk over in een andere versnelling, die van de Politie.

4. ZELFDISCIPLINE

Ook een zeer belangrijke eis voor iedere Politie-man.

In iedere organisatie, in ieder bedrijf heerst

een bepaalde discipline.

Dat is immers ook nodig, want anders zou er nooit een bepaald resultaat bereikt kunnen worden.

Er wordt overal en altijd gewerkt volgens bepaalde instructies of aanwijzingen.

Het belangrijkste van iedere organisatie is, dat allen, die er werken, begrijpen, dat er alleen maar resultaat bereikt kan worden, als iedereen zich gedraagt naar de voor hem geldende aanwijzingen of instructies.

Neem bijvoorbeeld een bedrijf, dat iedereen kent, de Nederlandse Spoorwegen.

Het is duidelijk, dat daar een chaos zou ontstaan, als de treingleiders of de stationschefs zich niet hielden aan de voorgeschreven vertrek- en aankomsttijden van de treinen.

Iedereen neemt daar de instructies, orders en aanwijzingen in acht, omdat men begrijpt, dat dit bedrijf anders beter opgeheven zou kunnen worden.

Deze discipline is van een andere orde dan de militaire discipline

Een eerste eis van de militaire discipline is de volkomen ondergeschiktheid, het zich geheel onderwerpen, met uitschakeling van de persoon.

Er wordt hier niet gevraagd, of iedereen steeds begrijpt, waarom bepaalde dingen gedaan moeten worden, neen, hoofdzaak is, dat een bevel direct wordt uitgevoerd zonder meer.

Dat kan bij het militaire apparaat ook, want een ander is voor een dergelijk bevel steeds verantwoordelijk, niet de man zelf.

Nu zal het duidelijk zijn, dat de discipline, die bij de Politie bestaat, en bestaan moet, een geheel andere is dan de militaire discipline.

Ook bij de Politie moet gehoorzaamd worden aan orders en instructies, maar de manier, waarop deze orders worden uitgevoerd, hangt in grote mate af van de verantwoordelijkheid van de Politie zelf.

Er wordt nooit, en er kan nooit geëist worden, een onmiddellijke uitvoering zonder meer. Dat hangt af van de omstandigheden, waarin de betrokken Politieaanpakker verkeert, of hij bijvoorbeeld te maken heeft met goedwillend publiek of dat hij zich geplaatst ziet tegenover lieden, die met alle geweld de orde willen verstoren.

Tenslotte is discipline bij de Politie daarom noodzakelijk, omdat er nu eenmaal bepaalde ondergeschikte verhoudingen bestaan tussen de leden van een geüniformeerd Korps, dat steeds aan de wegtimmerd.

Maar ook is er aan deze discipline nog een andere kant, die eigenlijk nog veel belangrijker is en die volkomen past in het karakter van de Politie. Die kant is de zelfdiscipline.

De discipline, die iedere politieaanpakker zichzelf oplegt.

Het grote verschil met de militaire discipline, die steeds door anderen wordt opgelegd en onderhouden, met als bedreiging in laatste instantie de Krijgsraad!

Zelfdiscipline is zelfbepanking en zelfbeheersing.

Onmiddellijk moet worden toegegeven, dat wij, politieaanpakkers, gewone mensen zijn, zoals ieder ander.

Maar, wij moeten bedenken, dat wij een betrekking bij de Politie gewild hebben.

Wij moeten begrijpen en aanvoelen, dat wij als dienaar van de overheid en van de gemeenschap ons niet altijd zo kunnen gedragen als andere mensen.

Er wordt bijvoorbeeld van ons verwacht, dat wij ons steeds behoorlijk en fatsoenlijk gedragen, dat wij niet te pas en te onpas de bloemetjes buiten zetten, dat wij en ons gezin steeds behoorlijk voor den dag komen.

We moeten ons dus beperkingen opleggen, niet omdat de chef ons dat opdraagt, maar omdat we zelf begrijpen, dat dat nodig is.

Ook zelfbeheersing is voor iedere politiemann een onmisbaar artikel.

Iedereen zal wel weten, dat op deze zelfbeheersing in de politiedienst vaak een beroep wordt gedaan.

Hoe vaak komt het niet voor, dat politiemannen in hun dienst door het publiek gesard en getreiterd worden?

Hoe logisch het dan ook moge zijn, dat we ons gekwetst voelen - we hebben tenslotte toch dezelfde gevoelens als ieder ander - op dergelijke momenten moeten we ons beheersen; we moeten boven die plagerijen staan.

Velen onder ons zullen in een dergelijk geval menen, dat dit gesar een aantasting van onze positie als overheidsdienaar is en dat we er goed aan doen, het publiek een "gevoelige" terechtwijzing te geven.

Maar, tegen woorden past geen wapengebruik en terechtwijzingen in welke vorm ook, worden niet door ons, maar door de rechter uitgedeeld.

Met zelfbeheersing komen we veel en veel verder, want hierdoor wordt het publiek in de regel geïmponeerd.

Nu is het met die zelfbeheersing een moeilijk ding. Er wordt van ons verwacht, dat we er een behoorlijke portie van bezitten.

Bij velen van ons is dat niet het geval.

We zullen ons die dus moeten aanleren.

Van het begin af aan zult U moeten oefenen, want

dat is de enige manier om U zelf in bedwang te krijgen.

Als U bijvoorbeeld een op- of aanmerking krijgt van Uw chef, of een onvriendelijke opmerking van een collega, probeer dan, om niet direct op te stuiven en een agressieve houding aan te nemen, maar neem die op- of aanmerking en slik de rest in!

U zult merken, dat U dat later, in de praktische dienst, te pas komt.

5. EEN CORRECTE UITERLIJKE VERSCHIJNING

Nu de eisen, die aan Uw uiterlijk gesteld moeten worden.

Een goede verhouding tot het publiek, is noodzakelijk voor ons werk.

Wij moeten dan ook proberen, de achting, het respect van het publiek te verwerven, niet kunstmatig door het organiseren van festiviteiten, maar door ons eigen optreden.

In de eerste plaats al door de uniform, die wij dragen.

De uniform.

De uniform is maar niet een jasje, dat wij naar believen aan- of uittrekken, maar ambtskleding, die ons als overheidsambtenaar kenbaar moet maken.

Ook naar die uniform beoordeelt het publiek niet alleen het Korps, maar ook de overheid. Een goed zittend en goed onderhouden uniform dwingt respect af.

Bovendien symboliseert het de eenheid in het Korps Rijkspolitie.

Daarom moet iedere politieman er steeds goed aan denken, dat hij, als hij zich in uniform misdraagt, daarmee niet alleen zichzelf schaadt, maar evenzeer zijn collega's en zijn Korps.

Het is beslist niet waar, dat de uniform steeds spiksplinternieuw moet zijn, maar wel, dat ze zindelijk en steeds goed onderhouden is.

U behoort Uw uniformkledingstukken dagelijks goed uit te borstelen. Vlekken dient U er zo spoedig mogelijk uit te halen; reparaties moeten direct verricht worden en niet eerst vlak voor een inspectie.

Verder moet Uw uniform op gezette tijden uitgestoomd worden.

Uw veldmuts of pet moeten goed toonbaar zijn, dat wil zeggen zonder vlekken of vette randen; bij de pet mag de band niet vaal zijn, terwijl de klep geen rafels mag vertonen.

De overhemden, die U draagt, moeten er zindelijk uitzien.

De boorden mogen niet vuil of gekreukt zijn en de manchetten niet groezelig of gerafeld.

Uw zelfbinder moet 's avonds uit de knoop gehaald worden en op een dassenstrekker gespannen worden, opdat U de volgende dag weer een das zonder kreukels kunt dragen.

De zijzakken van Uw tuniek zijn als versiering bedoeld; U moet deze zakken leeg laten en niet opvullen met zakboekjes, tabaksdozen en andere omvangrijke zaken.

Vulpenhouders en vulpotloden mogen niet zichtbaar gedragen worden. Zorg ervoor, dat U deze goed opbergt in Uw borstzakken

Evenmin is het toegestaan om truien, pullovers en vesten zichtbaar onder de uniform te dragen.

De lange broek moet steeds een behoorlijke vouw vertonen.

Bedenk, dat Uw tenue niet compleet is zonder handschoenen.

Weliswaar hoeft U niet steeds handschoenen te

dragen, maar U moet er goed aan denken, dat U pas in de puntjes gekleed bent, als U ook handschoenen draagt.

Uw leerwerk (schoenen, beenstukken, laarzen, koppel, pistooltas, enz.) moet steeds glimmend gepoetst zijn.

Uw uiterlijke verschijning moest 100% zijn nietwaar, en dus moet het leerwerk ook aan die kwalificatie beantwoorden.

Vergeet U bij Uw laarzen en schoenen niet het geleng (tussenzool) te poetsen; dit is een eis van onderhoud.

Vanzelfsprekend mag het leerwerk geen losgelaten naden vertonen, terwijl zolen en hakken zonder gaten en lappen moeten zijn.

Het is natuurlijk ook van belang, hoe U Uw uniform draagt.

In de eerste plaats moet U ervoor zorgen, dat U altijd in de juiste tenue gekleed bent. U mag nooit een zogenaamde gemengde tenue dragen, dat wil zeggen, bijvoorbeeld rijbroek en laarzen met een colbertjasje etc.

Vervolgens moet U erop letten, dat U Uw koppel goed sluitend om Uw tuniek draagt, zodat hij niet "kiert".

Als de tenue met handschoenen is, moeten deze aan zijn en de knopen gesloten.

U mag Uw handschoenen niet los in de hand dragen en evenmin tussen Uw koppel of ceintuur steken. Als U de handschoenen op een bepaald moment moet uitdoen, bijvoorbeeld omdat U moet schrijven, steekt U ze dan zolang in Uw broekzak; in ieder geval, berg ze weg!

Een uniform moet steeds gesloten zijn; daarvoor zitten er knopen aan.

Onderscheidingen, die U hebt verworven, moeten

op een zogenaamde lintenbaret boven de linkerborstzak gedragen worden. Draagmedailles worden uit de bovenste knoop van de tuniek gedragen. U moet ervoor zorgen, dat de linten steeds fris van kleur en niet verschoten zijn.

In het algemeen is een combinatie van lintenbaret en draagmedaille niet toegestaan.

In zomertenuue draagt U de koppel òf de lijfriem, maar niet beide.

Natuurlijk is het begrijpelijk, dat een versleten uniform, althans een uniform dat niet goed toonbaar meer is, niet meer gedragen moet worden.

U kunt Uw uniform in dit opzicht niet op dezelfde lijn stellen als Uw burgerkleding, waarvan U misschien zult zeggen, "dat het nog best een jaartje mee kan".

U ontvangt jaarlijks een kledingtoelage. Die toelage is bedoeld om er uniformkleding voor aan te schaffen en zeer zeker niet, om het als inkomen te gebruiken.

Evenmin is het de bedoeling, om twee uitstekende uniformen thuis in de kast te hebben, terwijl U dienst doet in een uniform, dat eigenlijk al met pensioen moest.

Als U het op de goede manier wilt doen, dan draagt U twee uniformen tegen elkaar, terwijl U de derde bewaart voor speciale gelegenheden, waarbij U er op Uw best moet uitzien.

Als U in burgerkleding dienst moet doen, moet deze vanzelfsprekend ook de toets der kritiek kunnen doorstaan.

Het is volstrekt niet nodig, dat U steeds volgens de laatste mode gekleed gaat, maar ook Uw burgerkleding moet zindelijk en goed onderhouden zijn.

U moet eraan denken, dat U in dienst geen fel gekleurde das of bijvoorbeeld een hel rood overhemd kunt dragen.

Als U aangewezen bent om een meerdere of een autoriteit te begeleiden, dan moet U deze dienst bij voorkeur niet in een sportkostuum met een plusfour en een alpino pet doen, maar wel in een colbertkostuum in een gedekte tint.

U behoort bij een dergelijke dienst wel een hoed te dragen.

Als U chauffeursdienst verricht, kan Uw chef toestaan, dat U deze dienst blootshoofds verricht.

Vanzelfsprekend moet Uw uiterlijk voorkomen ook aan de eisen voldoen.

Het zou immers op het publiek een eigenaardige indruk maken, als het in aanraking kwam met een politiemann, die weliswaar een keurig uniform droeg, maar wiens hoofdhaar onder de pet uitgluurde, die een baard van enige dagen had en lange nagels had met rouwranden.

Neen, deze combinatie zou beslist geen respect kunnen afdwingen!

Dus, steeds glad geschoren. Hoe U dat wilt doen, is Uw zaak. Maar U moet zich niet willen verontschuldigen met het motief, dat Uw huid behoorlijk scheren niet toelaat. Als U een zware baard hebt, moet U zich meer dan eenmaal daags scheren.

Het hoofdhaar moet steeds kort geknipt gedragen worden.

U zult begrijpen, dat dit voor uniformdragers een normale eis is.

In de eerste plaats is lang haar nu eenmaal in strijd met de correctheid van de uniform; in de tweede plaats maakt lang haar Uw pet en uniform vet.

Voor veel mannen schijnt dit een precare gelegenheid te zijn. Vermoedelijk zijn het de

vrouwen en meisjes, die hier hun invloed laten gelden.

Maar leest U dan nog eens na, wat er besproken is over zelfstandigheid, dan zult U wel begrijpen, dat ook Uw kapsel aan deze eis moet voldoen.

U moet er zelf voor zorgen, dat U steeds behoorlijk geknipt bent, dat is Uw eigen verantwoordelijkheid.

U moet er niet mee wachten, totdat U hierover een aanmerking krijgt.

Als Uw kapper misschien niet mocht weten, wat "kort geknipt" is, dan kunt U hem zeggen, dat hij Uw haar zo kort moet knippen, dat U er nog net een behoorlijke scheiding in kunt leggen. Vooral boven de oren en in de nek moet het dus kort zijn.

Vuile handen en vuile nagels maken een onverzorgde indruk en zijn daarom ontoelaatbaar.

Zorg ervoor, dat Uw nagels kort geknipt zijn; met een nagelborstel komt U dan een heel eind.

Ook is het een onsmakelijk gezicht, als Uw vingers bruine vlekken vertonen van het roken. U moet zich met dergelijke handen niet aan het publiek willen vertonen.

Met een stukje puimsteen kunt U de gele vlekken verwijderen.

Minder roken is ook een heel goede oplossing!

6. CORRECTE HOUDING.

Maar ook een correcte houding is van belang.

U moet er steeds aan denken, dat uit Uw gehele uiterlijke verschijning de gezagdrager moet spreken!

Het overheidsgezag wordt nu eenmaal niet gesteund door functionarissen met een slechte, weinig overtuigende houding.

Evenmin kunt U van het publiek respect verwachten, als Uw houding niet in overeenstemming is met het ambt, dat U bekleedt.

En, vergist U zich niet, het publiek ziet deze dingen scherper dan U misschien zou denken.

Daarom wordt er van ons een stijlvolle houding verwacht.

Zowel bij het lopen, zitten en staan.

Als U loopt, zorg er dan voor, dat Uw rug recht is, dat Uw knieën niet krom zijn en dat Uw hoofd opgeheven is.

U bent immers politiemann en U hebt tot taak op alles om U heen te letten.

Dat kunt U niet, als U naar de grond loopt te staren!

Loop ook niet met de handen in de zakken; dat is het bewijs van een nonchalante houding, die heel moeilijk in overeenstemming te brengen is met de waakzaamheid en paraatheid, die van U verwacht worden.

Ook als U zit, moet Uw houding recht zijn.

U moet tegen de rugleuning van Uw stoel zitten; U mag nooit in een stoel hangen of, wat nog erger is, liggen!

Als U in tegenwoordigheid van een meerdere gezeten bent, dan mag U Uw benen niet over elkaar slaan, of daarbij met Uw ellebogen op de tafel leunen.

Als U staat, dan mag U nergens tegen aanleunen. U bent nog jong en daarom zeker in staat om Uw eigen lichaamsgewicht te torsen

Als U met iemand staat te praten, doe dat dan niet wijdbeens of met over de borst gekruiste armen!

Als U met de fiets op patrouille bent, zit dan rechtop. Zorg ervoor, dat stuur en zadel op Uw lengte zijn ingesteld, zodat U niet met kromme

knieën of een gebogen rug op de fiets hoeft te zitten.

Ook tijdens een rijwielpatrouille moet U oplettend en waakzaam zijn; zorg er dus voor, dat Uw hoofd opgeheven is.

Als U iemand te woord staat, stap dan van Uw fiets af. Het is onbehoorlijk om met iemand te spreken, terwijl U zelf op Uw fiets blijft hangen.

Ook als bestuurder van een auto dient U recht op te zitten. Het is voor Uw uithoudingsvermogen en Uw rugspieren niet goed om over het stuur te hangen.

Ook overigens moet U, als U in een dienstauto zit, eraan denken dat het publiek U als gezagsdrager bekijkt.

Het komt dan niet te pas, dat U allerlei vrienden en bekenden uitbundig toezwaait!

U hoeft hen niet te negeren, zeker niet, maar U dient op een hoffelijke, vormelijke manier te groeten.

Als U belast bent met verkeersconrôle en daarbij inzage van de autopapieren vordert, mag U nooit op de rand van het portier van de auto leunen - en zeker niet naar binnen hangen - en evenmin Uw voet op de treeplank of bumper zetten.

Als U nu dus beseft, dat een goede houding voor U als gezagsdrager onontbeerlijk is, moet het U beslist opvallen, dat er in de praktijk nog wel eens tegen gezondigd wordt.

Het zal U dan ook duidelijk zijn, dat dit niet alleen veroorzaakt wordt door onkunde op dit gebied, maar dat het veelal te wijten is aan onverschilligheid en slapheid.

Politie mannen, die zich op een dergelijke manier gedragen, beseffen niet, dat zij hierdoor blijk geven hun verantwoordelijkheid tegenover overheid

en publiek niet te kennen!

Daarom mag een dergelijke houding voor U nimmer aanleiding zijn, daaraan een voorbeeld te nemen!

Naast een onberispelijke uniform en een correcte houding wordt van ons natuurlijk ook een correct optreden verwacht.

In de politiedienst hebben wij dagelijks contact met mensen van verschillend karakter en met uiteenlopende ontwikkeling.

Als wij prijs stellen op een goede verhouding met het publiek - en dat is nodig, opdat wij ons werk goed kunnen doen - dan zal hierbij de manier waarop wij optreden, van doorslaggevende betekenis blijken te zijn.

Hiervoor is nodig, dat we ons beschaafd weten te gedragen.

In de eerste plaats, omdat wij bij onze dagelijkse omgang met het publiek vaak regelend moeten optreden en wij dus vanzelfsprekend de regels van de omgang moeten kennen.

In de tweede plaats, omdat het uitoefenen van bevoegdheden, die, zoals we weten vaak diep in de persoonlijke sfeer ingrijpen (vrijheidsbeneming, binnentreden in woningen, inbeslagneming etc.), nooit mag worden overgelaten aan mensen, die onbeschaafd zijn en daardoor onbehoorlijk en ruw zullen optreden.

Als voorbeeld hiervan mogen worden aangehaald de excessen in de bezettingsjaren, toen door de bezettende macht politiebevoegdheid werd verleend aan volkomen willekeurige mensen, die hun bevoegdheid louter als persoonlijke macht beschouwden en die de beschaving misten om op een behoorlijke manier te kunnen optreden.

In de derde plaats, omdat U zich in Uw dienst vrij moet kunnen bewegen, dat wil zeggen, dat U zich nooit minderwaardig moet voelen tegenover

mensen, die meer ontwikkeling hebben.

Tenslotte wint U met beschaafd optreden toch eerder het respect van het publiek.

In de na-oorlogse tijd wordt van verschillende zijden hard gewerkt om de Politie de plaats en de waardering te geven, waarop zij ontegenzeggelijk recht heeft.

Waarschijnlijk kunnen we die pogingen om de Politie op een hoger plan te brengen het beste steunen door er daadwerkelijk blijk van te geven, dat we recht hebben op een gewaardeerde plaats in de maatschappij.

En dat kunnen we niet beter doen, dan door een correct, beschaafd en vakkundig optreden.

Na verloop van tijd zullen dan vanzelf wel de ideeën en verhalen over de veldwachter oude stijl verdwijnen.

We zullen er dus voor moeten zorgen, dat we niet vreemd staan tegenover de meest gangbare beschavingsvormen.

Beschaving is als zodanig niet hetzelfde als ontwikkeling.

Al mag dan de ontwikkeling van sommigen van ons niet verder reiken dan het lager onderwijs, dan kunnen wij niettegenstaande dat, toch zeker wel beschaving bezitten.

We zouden de omgang tussen de mensen het beste kunnen vergelijken met het wegverkeer.

In beide gevallen zijn er bepaalde regels ontstaan, die ervoor moeten zorgen, dat het verkeer in goede banen wordt geleid en dat er geen botsingen ontstaan.

Het is bepaald niet eenvoudig om nu precies te zeggen, wat beschaving eigenlijk is.

Het is ook niet nodig; het is een eigenaardige eigenschap van politiemannen om langzamerhand

voor alles een definitie te zoeken!

Beschaving omvat onder meer voorkomendheid, hoffelijkheid, vaak ook bescheidenheid en zeker steeds het proberen om anderen niet te hinderen.

De meesten Uwer zullen zeker beschaving hebben, maar de ervaring leert, dat velen vaak niet precies weten, hoe in bepaalde gevallen gehandeld moet worden.

Omdat er nu eenmaal van ons verwacht wordt, dat we weten hoe het hoort, zullen we achtereenvolgens verschillende beschavingsvormen bespreken.

7. HET GEDRAG BIJ MAALTIJDEN

De maaltijd is namelijk de gelegenheid, waarbij we met anderen samenkomen en waarbij we tegenover hen bepaalde vormen in acht hebben te nemen.

En nu maakt het in dit opzicht beslist geen verschil of we thuis aan de maaltijd zitten, of aan de feestmaaltijd ter gelegenheid van het ambtsjubileum van onze Groepscommandant.

Degenen, die menen, dat ze hun beschaving moeten bewaren voor bepaalde gelegenheden, zullen daarbij al gauw opvallen door hun ongewoon en gemaakt gedrag wanneer zij in die bepaalde gelegenheden komen te verkeren.

We moeten er bij een maaltijd altijd aan denken, dat eten niet alleen een kwestie is van het vullen van de maag!

Integendeel, door het samenkomen met anderen moet iedere maaltijd een welkome afwisseling betekenen in de dagelijkse gang van zaken, een ontspanning tussen de diensturen, waarbij we volop de gelegenheid hebben om met elkaar van gedachten te wisselen.

Waarmee moeten we rekening houden?

In de eerste plaats moeten we er voor zorgen,

op tijd te komen.

Te laat komen is onbeleefd; U stoort anderen en bovendien loopt U de kans op koud eten.

In de tweede plaats moet U er voor zorgen behoorlijk gekleed en verzorgd aan tafel te komen.

U zou Uw tafelgenoten bepaald hinderen, als U bijvoorbeeld in een vuile overall, modderige beenstukken en schoenen, of in sportkleding, zo van de sportles, aan tafel plaats nam.

Zorg dus voor correcte kleding, gereinigde schoenen en natuurlijk ook schone handen.

Het is bepaald hinderlijk en niet hygiënisch, als U aan tafel Uw haar gaat zitten kammen of Uw nagels schoonmaakt. Dit zijn werkjes, die alleen op de slaapzaal of in de waslokalen gedaan mogen worden!

De juiste houding aan tafel is RECHTOP; de handen naast het bord en niet verder op tafel dan de pols.

Als U Uw buurman niet wilt hinderen, moet U Uw ellebogen tegen Uw lichaam houden.

Het is onbeleefd om voor of tijdens de maaltijd met borden, messen, vorken of lepels te rammelen of te spelen.

Het getuigt evenmin van veel beschaving, voor de maaltijd demonstratief borden en eetgerei af te vegen!

Als het eten wordt rondgedeeld, moet U eraan denken, dat er nog meer mensen aan tafel zitten. U mag dus nooit in één keer Uw bord zo hoog opladen, dat een ander het nakijken heeft!

Er is altijd voldoende voedsel om nog een tweede keer te kunnen nemen.

Het bestek gebruikt U als volgt:

Het mes om vlees en brood te snijden; zeker niet om ervan te eten.

Met de vork brengt U voedselporities naar Uw mond. U moet eraan denken, dat die vork een maximaal laadvermogen heeft, dat U niet mag overschrijden als U tenminste geen ongelukken wilt maken!

Met de lepel eet U in de regel vloeibare spijzen (soep, pap enz.).

U houdt de vork in Uw linkerhand en het mes in de rechter

Vork, lepel en mes moeten steeds naar het bord wijzen; al is het gesprek met Uw buurman nog zo geanimeerd, U mag zich niet laten verleiden om Uw woorden kracht bij te zetten door met mes of vork te gaan zitten zwaaien of aanwijzingen te geven.

Uw houding aan tafel is rechttop. U moet ervoor zorgen dat U recht blijft zitten. Weliswaar is dan de afstand tussen Uw bord en Uw mond betrekkelijk groot, maar het is beslist niet goed, om daaraan tegemoet te komen door tijdens het eten het hoofd naar het bord te buigen!

Als U Uw vork niet te hoog oplaadt, dan is ook bij een rechte houding die afstand geen bezwaar.

Vanzelfsprekend mag het eten nooit hoorbaar zijn. Smakken en andere bijkomstige geluiden zijn zeker niet toegestaan.

Eten is evenmin een wedstrijd, waarbij het erom gaat, wie het eerste zijn bord leeg heeft. Neem er de tijd voor, dat is ook gezonder.

Het is onbeleefd om met een volle mond te praten. En aangezien er bij het eten geen haast is, moet U ervoor zorgen, dat eerst Uw mond leeg is, voor U een gesprek begint.

Als er tijdens het eten misschien graten of botjes tussen Uw tanden of kiezen achtergebleven mochten zijn, dan mag U die tijdens de maaltijd niet met alle mogelijke werktuigen proberen te verwijderen. Dus geen tandenstokers, vork o.d. gebruiken om deze operaties te verrichten.

Als U hiermee beslist niet kunt wachten tot na de maaltijd, dan probeert U het hinderlijke voorwerp zo onopvallend mogelijk weg te krijgen. Dat wil echter ook niet zeggen, dat dit met veel misbaar en onder dekking van Uw hand of servet moet gebeuren.

Als U tijdens de maaltijd wilt drinken, dan moet U eerst Uw mond met een servet afvegen. U zou anders een vieze, vettige rand aan Uw glas krijgen en dat is geen smakelijk gezicht voor Uw buurman.

Ook bij een broodmaaltijd moet U vork en mes gebruiken. Het mes om het brood in stukken te snijden; de vork om de porties naar Uw mond te brengen.

Ook hier lijkt het er af en toe wel op, of er een wedstrijd is uitgeschreven, wie in één keer het grootste stuk brood in zijn mond kan brengen. Dat hoort natuurlijk niet, het gaat er beslist niet om te demonstreren, hoe groot Uw mond eigenlijk wel is!

Het is wel gemakkelijk stukken brood met behulp van thee of koffie naar binnen te spoelen, maar het hoort zeker niet. Bovendien is het bepaald ongezond. U moet ook Uw speekselklieren hun werk laten doen!

Als U prijs stelt op een gezellige maaltijd, dan moet U ervoor zorgen, dat het tafellaken niet verontreinigd wordt met etensresten. Graten, botjes, e.d. horen niet op het tafellaken, maar op de rand van Uw bord.

U moet aan tafel niet roken, voordat dit toegestaan is of wordt.

Zo mag U niet roken, zolang andere mensen aan Uw tafel nog eten.

Tijdens een feestmaaltijd moet U, als er gelegenheid tot roken wordt gegeven, nooit een pijp opsteken.

U hoort dan een sigaret of sigaar te roken.

Het is langzamerhand wel duidelijk, dat een goede toon aan tafel meebrengt, dat we niet luidruchtig zijn.

Schreeuwen of roepen is onbehoorlijk.

Aan de Opleidingsschool wordt al het mogelijke gedaan U behoorlijk voedsel voor te zetten. Misschien zult U wel eens iets te eten krijgen, dat U niet kent of waar U niet van houdt.

Probeer U het dan toch maar te eten; het is beslist niet slecht voor Uw gezondheid en het is onbehoorlijk om het te weigeren.

U wilt immers straks op Uw standplaats een man van betekenis zijn! U hoort dan ook te begrijpen, dat er in de voeding bepaalde, noodzakelijke bestanddelen moeten voorkomen, waarmee met de opstelling van het menu rekening gehouden wordt en waardoor U niet altijd een maaltijd van vlees, groente en aardappelen, zoals U dat gewend bent, opgediend krijgt.

Er zal bijvoorbeeld in het menu wel eens rauwe groente voorkomen, of tomaten bijvoorbeeld als broodbeleg.

Uw positie straks in het Korps brengt mee, dat U blijk geeft de moderne opvattingen, ook op dit gebied, te kennen.

8. HET GEDRAG TEN OPZICHTE VAN DAMES.

Weliswaar neemt de vrouw momenteel in maatschappelijk opzicht een aan de man gelijkwaardige plaats in, maar dat neemt niet weg, dat een vrouw toch altijd een vrouw blijft en dat ons optreden tegenover haar altijd nog voorkomender behoort te zijn dan tegenover de rest van het publiek.

We zullen dus bij dit optreden ons beste beentje voor moeten zetten!

Eenvoudige vrouwen, waarmee we op het platteland nogal eens te maken zullen krijgen, moeten we

meer gemoedelijk tegemoet treden, om de eenvoudige reden, dat zij geen prijs stellen op een bijzonder voorkomend optreden van onze kant.

Integendeel, het zou zelfs een averechtse uitwerking kunnen hebben!

De meeste dames echter zijn er zeer op gesteld, dat we haar voorkomend behandelen.

We hebben gezien, dat beschaving tevens inhield hoffelijkheid, voorkomendheid en behulpzaamheid.

Dat zal dus steeds uit ons optreden moeten blijken.

Waar moeten we bij ons optreden speciaal aan denken?

In de eerste plaats de manier van aanspreken.

We mogen een dame nooit met: "DAME" aanspreken.

Het is dus verkeerd, om te zeggen: "Dame, stopt U eens".

Neen, het behoort te zijn: "MEVROUW of JUFFROUW".

Het is natuurlijk niet mogelijk om altijd precies te weten, of we met een getrouwde of een ongetrouwde dame te doen hebben, maar U dient te beseffen, dat het U kwalijk genomen zou worden, als U een getrouwde dame met juffrouw zou aanspreken, terwijl een ongetrouwde dame de titel van mevrouw meestal niet eens zo vervelend vindt!

Beter dus teveel Mevrouw dan te weinig!

Zijn er ergens meerdere dames bij elkaar, dan spreekt U deze gezamenlijk natuurlijk aan met DAMES.

In de tweede plaats moeten we altijd voorkomend en behulpzaam zijn.

Als een dame bijvoorbeeld het vertrek binnenkomt, waar U zich bevindt, dan moet U opstaan en niet blijven zitten, half achteroverhangend met een

pijp of sigaret in de mond; U moet dat rookgerei dan wegleggen.

Ingeval een dame het politiebureau, waar U dienst doet, binnentreedt, moet U opstaan en naar haar toegaan en vervolgens op vriendelijke toon vragen: "Waarmee kan ik U van dienst zijn Mevrouw, Juffrouw?"

Laat die dame niet staan, maar bied haar een stoel aan en ga dan zelf zitten.

Probeer haar behulpzaam te zijn, zoveel als in Uw vermogen ligt.

Als U aan het Groeps- of Postbureau bent, dan is het niet de gewoonte om U plechtstatig voor te gaan stellen en handjes te geven.

Vertrekt de betreffende dame na het onderhoud, sta dan weer op en doe haar uitgeleide.

Behulpzaam moet U ook zijn door een dame te helpen bij het afleggen en aantrekken van overkleding.

Als U zelf in gezelschap van een dame bent, dan moet U haar steeds laten voorgaan. Bij een tram, bus, trein of auto laat U haar eerst instappen. Bij het uitstappen daarentegen gaat U voor, opdat U Uw dame daarbij behulpzaam kunt zijn.

In een openbaar vervoermiddel behoort U Uw zitplaats af te staan aan dames, oudere mensen en gebrekkigen, ook al bent U moe na een zware dienst.

In een auto is de plaats van een dame altijd de rechterplaats op de achterbank.

Op een trap gaat U, om voor de hand liggende redenen, voor haar naar boven. Bij het naar beneden gaan volgt U haar. Als U zich met een dame in een volle menigte bevindt of een gelegenheid binnengaat, waar het erg druk is, gaat U voor, om de weg te banen. Bij een restaurant gaat U als eerste door de draaideur. Het is

namelijk niet behoorlijk om Uw dame die vaak zware deur voor U te laten draaien en haar vervolgens als "blikvanger" te laten fungeren. Overall, waar dus moeilijkheden te verwachten zijn, moet U zelf voorgaan en zo de weg effenen.

We hebben steeds gesproken over dames; we moeten er wel aan denken, dat we ons voorkomend en hoffelijk optreden niet bepalen tot ons meisje of verloofde of in het algemeen aantrekkelijke jonge vrouwen, maar dat oudere dames eveneens recht hebben op onze hoffelijkheid en behulpzaamheid!

U moet eraan denken, dat het niet toegestaan is om in uniform gekleed, gearmd met een dame te lopen.

9. HET GEDRAG IN GEZELSCHAP

Ook in gezelschap gelden bepaalde omgangsvormen, spelregels, die iedereen moet nakomen, wil hij niet het risico lopen om aan de kant te blijven staan.

Vooraf tijdens de dienst bij het Korps Rijkspolitie gebeurt het nog wel eens, dat we bij bepaalde gelegenheden (feestavonden, vergaderingen) in gezelschap verkeren.

Vooraf met het oog op een prettige kameraadschappelijke omgang met elkaar is het noodzakelijk, dat we met de meest eenvoudige regels bekend zijn.

We weten, dat een beschaafd optreden eist, dat we voorkomend, behulpzaam en bescheiden moeten zijn.

We moeten er daarom voor zorgen, dat we vooral niet opvallen door luidruchtigheid, bijvoorbeeld tijdens een filmvoorstelling of cabaretavond. Vanzelfsprekend is iedereen vrij om door applaus e.d. uiting te geven aan zijn gevoelens, maar het is voor anderen bepaald hinderlijk, als

deze voorstellingen verstoord worden bijvoorbeeld door geschreeuw en gefluit e.d.

Zonder hiermee vooruit te willen lopen op de materie, die nog behandeld zal worden, moet hier toch wel de aandacht gevestigd worden op het bestaan van de zogenaamde massapsychose. Het is namelijk een bekend verschijnsel, dat mensen, die normaal te verlegen zijn om bijvoorbeeld in een bijeenkomst het woord te voeren, wel in staat zijn om bij een samenkomst opmerkingen te maken of geluiden te produceren, die voor het verloop van die bijeenkomst hinderlijk zijn. De lieden menen dit te kunnen doen, omdat toch niemand weet, wie in die grote massa die geluiden of opmerkingen maakt.

Deze mensen rekenen er dus op, dat ze anoniem kunnen blijven.

Aangezien de politiemans in zijn dienst vaak te maken krijgt met volksverzamelingen, mag hij zich zelf toch zeker niet door die massapsychose laten beïnvloeden of leiden!

Als we naar een vergadering of feestavond gaan, moeten we van tevoren overwegen, in welke kleding we zullen gaan.

Op bijeenkomsten, die georganiseerd worden door een vereniging of onderdeel van het Korps Rijkspolitie, verschijnen we natuurlijk in uniform.

We doen dit, omdat we hierdoor, zoals we reeds weten, de eenheid in het Korps manifesteren.

Vanzelfsprekend gaan we in de uniform, die we voor dergelijke gelegenheden in de kast hebben hangen; dus niet in de uniform, die we dagelijks dragen.

Gaan we naar andere bijeenkomsten, waar we dus niet direct als Rijkspolitieman verschijnen, dan is het het beste om ons wat betreft de kleding, bij anderen aan te sluiten.

Het bezoeken van een bijeenkomst van een sportvereniging vraagt nu eenmaal een andere kledij dan bijvoorbeeld het gaan naar een kerkelijke vergadering.

Als we in uniform naar een feestavond gaan, moeten we in de garderobe overkleding, pet en handschoenen afgeven.

Het pistool houden we natuurlijk bij ons; dat geven we nooit af.

We weten ook, dat we in de garderobe eventueel de laatste hand aan ons uiterlijk voorkomen moeten leggen.

Haar kammen en nagels reinigen in gezelschap is onbehoorlijk.

In de garderobe zijn we onze dames behulpzaam met het afleggen van overkleding.

Wanneer we in gezelschap een prettige, vlotte omgang willen hebben, dan moeten we met elkaar kunnen praten.

Voor onze dames is het prettig, als we het bij dergelijke gelegenheden niet steeds over de dienst hebben!

Politie mannen zijn behoorlijk ontwikkelde mensen en wie over niets anders dan over de dienst weet te praten, demonstreert daarmee een zekere armoedigheid van geest!

Als we prettig en vlot met elkaar willen praten, moeten we elkaars namen weten. Bij het aanspreken in gezelschap is het namelijk niet gebruikelijk, dat men zegt:

"Dag, mijnheer", maar: "Dag mijnheer Pietersen".

Aan die vorm kunnen we niet voldoen, als we elkaars naam niet kennen, dus als we niet aan elkaar zijn voorgesteld.

Daarvoor is het nodig, dat we ons gaan voorstellen.

Hoewel het bepaald onbehoorlijk is, om zich in

gezelschap in het geheel niet voor te stellen, moeten vooral jongere politiemannen in dit opzicht een zekere reserve in acht nemen en dit niet steeds en overal te pas en te onpas doen.

We moeten er bij het voorstellen aan denken, dat het voor ons als een eer moet gelden om aan een oudere, een meerdere of een dame te worden voorgesteld.

Hoe moeten we nu voorstellen?

De algemene regel is, dat :

een mindere zich aan een meerdere

een jongere zich aan een oudere

een heer zich aan een dame

voorstelt.

De meerdere, oudere of dame heeft er namelijk recht op, het eerst de naam te horen van degene, die met hem of haar wil kennis maken.

Aan een ranggenoot of iemand uit de burgerij, tot wie we niet in een bepaalde dienstverhouding staan, kunnen we ons voorstellen door te zeggen: "Mag ik even met U kennis maken, ik ben de Wachtmeester Pietersen".

Aan een oudere, een dame of een meerdere, geen autoriteit zijnde, kunnen we ons voorstellen door te zeggen:

"Mag ik mij even aan U voorstellen, ik ben de Wachtmeester Pietersen".

Aan autoriteiten mogen we ons nooit op deze manier voorstellen.

Zijn we bijvoorbeeld nog niet voorgesteld aan de Districtscommandant of aan de Burgemeester, dan zal het de taak van de Groepscommandant zijn, om ons aan deze autoriteiten voor te stellen.

Mocht daar evenwel geen gelegenheid voor geweest zijn, dan moeten we ons zelf bij deze heren gaan

presenteren.

We kunnen dit doen door naar de betreffende autoriteit toe te gaan, de houding aan te nemen en te zeggen: "Majoor, mag ik even mijn opwachting bij U maken, ik ben de Wachtmeester Pietersen".

Bij het kennis maken met ranggenoten of met anderen, die we als onze gelijken kunnen aanmerken, is het gebruik, dat er bij het voorstellen een hand gegeven wordt.

Laten we er vooral aan denken, dat dat hand geven nooit mag ontaarden in "pompen".

Het is niet gebruikelijk om bij het voorstellen te zeggen "Aangenaam". Als we iets willen zeggen, dan kunnen we veel beter zeggen: "Hoe maakt U het?"

HANDSCHOENEN EN VOORSTELLEN

Als we in uniform gekleed zijn en dus in de meeste gevallen handschoenen dragen, moeten we bij het voorstellen (als we tenminste een hand moeten geven) in principe de handschoenen aanhouden.

Een uitzondering hierop is, wanneer we dames een hand moeten geven. We zorgen er dus voor tijdig de handschoenen uit te trekken. Is dit daarentegen niet goed mogelijk, omdat we anders de betrokkene zouden moeten laten wachten, dan blijft in dit geval de handschoen aan.

Bij het voorstellen ten aanzien van meerdere, dames of autoriteiten mogen we nooit als eerste onze hand uitsteken. We moeten wachten met een hand geven, totdat de wederpartij dit doet.

Het spreekt vanzelf, dat als U aan een meerdere bent voorgesteld, U deze niet tevens bij de achternaam noemt.

Dat is verboden in de Dienstvoorschriften en U houdt zich daar vanzelfsprekend aan.

Als we op een feestavond zijn en we kennis willen maken met de vrouw van een collega, dan kunnen we hem vragen of hij ons wil voorstellen aan zijn vrouw.

Nadat we met elkaar kennis gemaakt hebben, spreken we de betreffende personen aan met Juffrouw Jansen, Mijnheer Wouterse, Mevrouw Peters.

We moeten er verder aan denken, dat we bij het voorstellen duidelijk onze naam noemen. Hebben we de naam van de wederpartij niet duidelijk verstaan, dan is het geen bezwaar om te zeggen: "Neemt U mij niet kwalijk, ik heb Uw naam niet goed verstaan, wilt U hem nog eens zeggen."

Ten aanzien van meerderen en dames mogen we dit echter in geen geval doen.

We hebben al eerder opgemerkt, dat ook in gezelschap onze houding stijlvol moet zijn. Dus rechtop zitten, niet met de benen om de sporten van de stoel en evenmin wippen met de stoelen.

We moeten er verder voor zorgen, dat we onderhoudend zijn tegenover de dame, die naast ons zit, al is het dan ook niet onze eigen dame.

We moeten matig zijn in het gebruik van alcohol. Er zijn bij deze gelegenheden altijd wel mensen, die menen te moeten demonstreren, hoeveel ze wel op kunnen.

Dit is beslist niet juist en in gezelschap van dames in hoge mate onbehoorlijk.

Als we voor de dames een consumptie gaan halen aan het buffet, dan moeten we niet proberen naar voren te dringen, maar rustig onze beurt afwachten. Dit is een vorm van zelfdiscipline, die we ons eigen gemaakt moeten hebben.

Als we op bezoek gaan bij de Groepscommandant ter gelegenheid van diens ambtsjubileum en we in de ontvangzaal komen, dan gaan we allereerst naar de jubilaris om hem en zijn naaste familieleden

geluk te wensen. De rest van het gezelschap hoeven we niet allemaal een hand te gaan geven. We kunnen hen begroeten door even de houding aan te nemen en een lichte buiging in hun richting te maken.

Het is niet de bedoeling, dat we urenlang op een receptie blijven hangen!

Bij het weggaan, nemen we eerst afscheid van de jubilaris en zijn familie en groeten dan de rest van het gezelschap weer op dezelfde manier als bij onze binnenkomst.

Tenslotte moeten we in gezelschap altijd voor een behoorlijke conversatie zorgen!

Het is voor niemand prettig, als we elkaar de hele avond een beetje zitten aan te gluren. Evenmin behoort het tot de goede vorm om te roddelen.

We moeten er verder aan denken dat we in bijzijn van meerderen of dames nooit gewaagde moppen moeten gaan tappen. X

10. HET MELDEN BIJ AUTORITEITEN

In onze diensttijd bij het Korps Rijkspolitie zullen we ons verschillende malen bij autoriteiten moeten melden.

Dat gebeurt bijvoorbeeld, als we op een nieuwe standplaats zijn aangekomen en we ons moeten melden bij de Districtscommandant en ook bij de Burgemeester, terwijl het daarnaast kan voorkomen, dat we een verzoek hebben gedaan en dat de betreffende autoriteit ons hierover wenst te spreken.

We zijn dan met het groeten en melden, zoals we dat hebben geleerd, bepaald niet klaar. Er komt nog meer kijken en dat meerdere behoort iedere Rijkspolitieman te weten.

Waar moeten we aan denken, als we ons bij een autoriteit moeten melden?

Wel, in de eerste plaats moeten we er voor zorgen, dat we ruim op tijd aanwezig zijn aan het bureau van de commandant waar we ons moeten melden. Dat is nodig, want we moeten altijd rekenen op tijdverlies door onvoorziene omstandigheden en bovendien moeten we ons, nadat we gearriveerd zijn, eerst gaan melden bij de bureauchef.

Als we ergens om 11 uur ontboden zijn, dan zorgen we ervoor, dat we om 10.45 uur aan het betreffende bureau arriveren

Uiteraard moeten we ervoor zorgen, dat we ons bij dergelijke gelegenheden van onze beste kant laten zien.

Het beste beentje voorzetten wil onder meer zeggen, verschijnen in de beste uniform, die, welke we voor deze gelegenheden in de kast hebben hangen.

Het is natuurlijk uitdrukkelijk verboden bij het melden gekleed te zijn in burger.

Bij aankomst aan het bureau melden we ons eerst bij de bureauchef. We kunnen natuurlijk niet maar direct bij de commandant naar binnen stappen.

We zorgen er verder voor, dat we ook zonder dat dit ons uitdrukkelijk gezegd wordt, onze overjas afleggen.

Pet, handschoenen, koppel en pistool houden we bij ons.

Zonder pet kunnen we ons namelijk niet volgens voorschrift melden. De handschoenen houden we aan en koppel en pistool doen we om, omdat die bij het dagelijks tenue behoren.

Bij het binnengaan zorgen we ervoor, dat we onze rug niet naar de meerdere keren.

Daarna melden we ons, zoals we dat geleerd hebben.

We houden ons hierbij strikt aan de voorschriften

van het melden en steken onder geen voorwaarde onze hand uit!

Dat doen we natuurlijk wel, als de commandant ons de hand toesteekt. Uit onszelf mogen we het dus in geen geval doen!

We mogen niet gaan zitten, voor ons dat gezegd is. Als we gaan zitten, moeten we daarmee wachten, totdat de commandant zelf gezeten is.

We denken natuurlijk aan de correcte houding bij het zitten, dus rechtop, niet achteroverleunen en geen benen over elkaar slaan.

We mogen al pratende nooit met de handen of ellebogen op het bureau van de meerdere leunen!

Na het melden hebben we de pet afgezet met de opening naar beneden gekeerd, naast onze stoel op de grond neergelegd.

De handschoenen kunnen we ook uitdoen. We leggen ze op de pet.

Tijdens het onderhoud moeten we beleefd en zakelijk zijn. Beleefd wil onder meer zeggen met twee woorden spreken. Zakelijk moeten we zijn, omdat we begrijpen, dat ook hier tijd geld is en dat we dus de meerdere niet mogen ophouden met omslachtige verhalen of uiteenzettingen.

We moeten er voorts aan denken, dat we onze commandant niet in de rede mogen vallen.

We weten, dat het evenmin toegestaan is om van het onderwerp af te wijken, dus om andere belangen aan de orde te stellen.

We mogen natuurlijk niet uit onszelf een sigaret of sigaar opsteken. We wachten hiermee totdat die ons aangeboden wordt.

Het is bepaald ongedisciplineerd en onbehoorlijk, om de meerdere een sigaret of sigaar aan te bieden.

Als we onze commandant vuur voor zijn sigaar of sigaret willen aanbieden, dan moeten we dat niet doen, terwijl we zelf rookgerei in de mond of in de hand hebben.

We mogen nooit uit onszelf een onderhoud beëindigen.

Het is dus absoluut fout om te zeggen: "Nou, dan zal ik nu maar gaan", of als de afloop ons niet kan bevredigen: "Is er verder nog iets van Uw orders".

Dat mag niet, want het is aan de commandant om uit te maken, wanneer hij het onderhoud wil beëindigen.

Als de commandant dat sein geeft, dan melden we ons op de voorgeschreven manier af, nadat we eerst de houding hebben aangenomen, gevraagd hebben, of er nog iets van zijn orders is, de pet hebben opgezet (de handschoenen kunt U wel in Uw hand houden) en rechtsomkeert gemaakt hebben, als er tenminste geen mooi tapijt op de vloer ligt, dat door het draaien op de hak beschadigd zou kunnen worden

Er zijn vertrekken, waar van de bovengenoemde gedragslijn voor wat betreft dit afmelden afge-
weken moet worden, omdat bijvoorbeeld de opstelling van het meubilair of de ruimte een belemmering vormt.

In dit geval kan volstaan worden met het aannemen van de houding met het front naar de autoriteit, waarna het vertrek verlaten wordt.

Dit alles lijkt een heel ceremonieel. Maar we moeten bedenken dat het verschijnen bij autoriteiten voor ons geen alledaags werk is en dat het op dergelijke momenten heel prettig is om te weten, hoe we ons moeten gedragen. Onze houding en ons optreden zullen daardoor zelfbewuster kunnen zijn en de indruk, die we maken, zal er des te beter door zijn.

Deze gedragslijn kunnen we volgen, onverschillig of we bij de Minister ontboden worden, of bij

onze Districtscommandant.

11. VLOTHEID EN SERVICE.

"De moderne maatschappijontwikkeling leidt tot een toenemend verband tussen alle onderdelen van onze samenleving. Iedere instelling, onderneming of organisatie ziet zich, meer dan vroeger, voor de noodzaak gesteld zich bij haar beleid en handelen bij voortdurende rekenschap te geven van de eigen plaats in het grotere geheel".

(uit Dr.M.Weisglas, Public Relations, een terreinverkenning).

Al eerder kwam het bestaan van de zogenaamde Public Relations aan de orde. Het wil zeggen, de bewuste en systematische zorg voor goede betrekkingen met de buitenwereld.

We hebben al eerder gezien, dat de Politie haar werk eigenlijk pas goed kan doen, als er een goede verhouding met het publiek bestaat.

Als wij goede Public Relations willen naleven, dan moeten we daarvoor in de eerste plaats bereid zijn om onszelf te zien door de ogen van een ander, in casu van het publiek.

Alleen wanneer we dat doen, zullen we kunnen begrijpen, waarom het publiek vaak een onwillige houding aanneemt.

Laten we ons dus eerst afvragen, hoe de geaardheid van het Nederlandse publiek is.

Uit historisch oogpunt bezien, moet dan opgemerkt worden, dat de Nederlanders groot zijn geworden door handel drijven.

Andere volken zijn groot geworden door het voeren van oorlogen en hun aard is dan ook dienovereenkomstig. Zij zijn in de regel meer "gezagsminded", dat wil zeggen, erkennen het gezag en de autoriteit van de staat en ook van de overheidsambtenaren.

Over het algemeen hebben de Nederlanders maar betrekkelijk weinig belangstelling voor de werkwijze van het overheidsapparaat en logisch ook niet voor de ambtenaren.

Zij beschouwen de overheid en de ambtenarenstand meer als een hinderpaal voor hun zakelijke doeleinden.

Hier komt nog bij, dat iedere, rechtgeaarde Nederlander een afkeer heeft van ordemaatregelen; hij is individualist. Hij wil niet graag geleid worden en dit is er sedert de oorlogstijd met al zijn beperkingen (distributie) beslist niet beter op geworden.

Doordat het Nederlandse publiek dus over het algemeen een zakelijke inslag heeft, is het begrijpelijk, dat het een afkeer heeft van ambtenaren, die niet vlot en zakelijk kunnen handelen.

Eveneens heeft het geen respect voor ambtenaren, die "dik doen" of die autoritair optreden.

Een typisch voorbeeld van die zakelijke inslag van de Nederlanders is wel het feit, dat men naar aanleiding van verkeerd- of niet efficiënt optreden van de Politie wel eens de opmerking hoort maken: "En daar betalen we nu voor!"

Ja zeker, er wordt voor betaald en men wenst in het algemeen waar voor zijn geld!

We hebben gezien, dat het Nederlandse publiek in het algemeen maar weinig afweet van de werkwijze van de diverse overheidsinstellingen, in het bijzonder van de Politie.

Laten we nagaan, op welke wijze en waardoor het publiek toch een bepaalde indruk krijgt van het politiewerk, opdat we kunnen zien, of hierin misschien een mogelijkheid aanwezig is om door een juiste voorlichting (ook een onderdeel van de Public Relations) meer begrip voor ons werk te wekken en daardoor weer de verhouding tot het

publiek te verbeteren.

Het publiek dan, vormt zich een bepaalde mening over de Politie door:

1. artikelen in de nieuwsbladen en voordrachten via de radio of de televisie;
2. wat "anderen" over de Politie zeggen;
3. wat men van de Politie ziet;
4. het persoonlijk contact met de Politie.

Hoewel velen van ons menen, dat we niet zoveel invloed hebben op datgene, wat over ons in de krant wordt geschreven, is dat toch niet helemaal waar. We kunnen geen directe- maar wel een indirecte invloed uitoefenen.

In een democratisch land als het onze, staat het iedere krant vrij om naar eigen inzicht artikelen te publiceren, waarbij uiteraard de overheid vaak aan kritiek onderhevig is.

Dat de Politie - als instantie, die veel aan de weg timmert - daarbij niet vergeten wordt, valt niet te verwonderen.

Velen van ons vinden dat niet aangenaam, want vaak wordt er kritiek op ons uitgeoefend, maar we mogen niet vergeten, dat we hiervan zelf vaak de oorzaak zijn.

Wanneer bijvoorbeeld in een grote, geruchtmakende zaak door de Politie kardinale fouten zijn gemaakt, dan spreekt het haast vanzelf, dat die fouten ook in de krant zullen verschijnen, voorzien van het nodige commentaar.

Bij dit alles is een goede verhouding met de pers van veel belang.

Hoewel het ons verboden is om in bepaalde zaken inlichtingen aan de pers te verstrekken, wil dit toch bepaald niet zeggen, dat we de pers nu maar als hinderlijke lieden moeten beschouwen, die nooit iets van ons te horen krijgen. Het is

echter de taak van onze commandant voor een dergelijke goede verhouding de basis te leggen.

Voor wat betreft de publieke opinievorming door middel van radio en televisie, moet opgemerkt worden, dat we hierop evenmin directe invloed kunnen doen gelden.

Hoewel we kunnen aannemen, dat het publiek niet veel belangstelling voor de Politie heeft, wordt er toch veel over ons gepraat.

Dat zijn dan van die verhalen, die in de kennissenkring de ronde doen en waarbij men elkaar vertelt over persoonlijke ervaringen met de Politie.

De meeste van die verhalen hebben altijd wel onjuist- of onheus optreden van een politiemans tot onderwerp en het ontbreekt meestal niet aan kritiek!

Hoewel de meeste van die verhalen overdreven zijn, bevatten ze vaak een kern van waarheid.

Een dergelijke (en zeer gebruikelijke) opinievorming wordt dus vaak veroorzaakt door fouten van onszelf, van onze collega's.

We weten, dat een fout, die door één onzer gemaakt is, meestal het gehele Politieapparaat wordt aangewreven.

We kunnen hierin verbetering brengen door ons eigen optreden correct en efficiënt te doen zijn.

Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor datgene, wat men van de Politie ziet.

Het verschijnen in een onberispelijk uniform en het letten op een goede verhouding zijn ook belangrijke onderdelen van de Public Relations!

Bij het bespreken van de correcte uiterlijke verschijning werd hierop al de aandacht gevestigd.

We hebben er nu een inzicht in gekregen, hoe in het algemeen het publiek een zekere mening over ons kan gaan vormen en wat wij in dit verband

kunnen doen.

Vanzelfsprekend kunnen we hierbij het grootste aandeel leveren in het contact, dat we zelf met het publiek hebben.

De eerste eis van de Public Relations was, dat we onszelf zouden proberen te bekijken door de ogen van het publiek.

Een tweede eis was, dat we de mentaliteit van de wederpartij (het publiek) goed moesten leren aanvoelen.

We weten nu, dat de Nederlanders over het algemeen zakelijk zijn ingesteld en dat ze meestal niet veel respect hebben voor alles, wat ambtenaar is.

Tegenover die zakelijke inslag moeten we een vlot en doelmatig optreden stellen.

Laten we nu eens de ambtenaren in het algemeen vanuit het gezichtspunt van het publiek bekijken.

We kennen allemaal wel die ambtenaren, waarvan het publiek een afkeer heeft, diegenen namelijk die een bepaald onwelwillende houding aannemen, die het niet interesseert, of het publiek vlot geholpen wordt, die eerst liever uitgebreid koffie drinken en sigaretten roken, of lange gesprekken met collega's voeren, terwijl hun publiek staat te wachten.

Dat zijn ambtenaren, die geen belangstelling voor hun publiek hebben, die dat publiek beschouwen als een hinderlijke storing van hun ambtelijke rust en die het publiek van het kastje naar de muur sturen.

Deze ambtenaren munten doorgaans uit door laksheid en traagheid. Zij huldigen het principe, dat "het publiek er voor ons is" en dat het maar geduldig heeft te wachten, totdat het hun schikt om te helpen.

Integendeel, het publiek heeft recht op onze hulp (definitie Politietak) en dat niet alleen, maar zeker ook op onze vlotte hulp.

Nu onze eigen branche, het politiewerk. We moeten bedenken, dat het publiek in het algemeen niet graag naar een politiebureau gaat en dat in de regel slechts doet, als het in nood verkeert en geholpen moet worden.

We moeten er dus voor zorgen, dat we behulpzaam zijn.

In de eerste plaats moeten we het publiek, zodra het zich meldt, onmiddellijk te woord staan.

Het is mogelijk, dat we op het moment van binnentreden van het publiek net bezig zijn met het typen van een proces-verbaal, het eten van een boterham, of met het drinken van een kop koffie. Hoe belangrijk deze bezigheden op zichzelf ook zijn, zij moeten onmiddellijk afgebroken worden, opdat we ons tot het publiek kunnen wenden.

Laat dus het publiek niet onnodig wachten, laat het nimmer de indruk krijgen, dat het eigenlijk niet meetelt!

In de tweede plaats moeten we er op letten, dat de toon, waarop het gesprek gevoerd wordt getuigt van welwillendheid en behulpzaamheid. Dat kunnen we onder meer bereiken door reeds direct te vragen, zodra het publiek dus binnen is: "Waarmee kan ik U van dienst zijn", of: "Waarmee kan ik U helpen?"

Niet alleen spreekt hieruit welwillendheid, maar we bereiken er tevens mee, dat het publiek, dat in de regel een zekere schroom moet overwinnen, op zijn gemak wordt gesteld.

We maken nogal eens mee, dat het binnentredende publiek wordt begroet met uitdrukkingen, als: "En?" of: "Waar komt U voor?" enz. Het is duidelijk, dat deze uitdrukkingen van

weinig belangstelling en behulpzaamheid getuigen en zodoende op het publiek een indruk van niet geïnteresseerdheid maken.

Het wekt onwillekeurig wrevel en de verhouding met het publiek heeft er weer een deuk door gekregen.

Vervolgens moeten we eraan denken, dat we geen sarcastische opmerkingen moeten maken.

Als iemand bijvoorbeeld aangifte komt doen, dat een stuk vee uit zijn land is losgebroken en niet meer terug te vinden is, dan komt het niet te pas, de aangever meteen een soort berisping te geven door te zeggen: "Dan had je dat land maar beter moeten afsluiten" of iets dergelijks.

Als we op de weg bezig zijn met bijvoorbeeld verkeerscontrole en we houden een overtreder staande, dan is het eveneens verkeerd om op sarcastische toon te vragen: "Heb je eigenlijk wel een rijbewijs?" of: "U kunt zeker pas rijden?"

Dat zijn uitdrukkingen, die behalve onzakelijk ook onbehoorlijk zijn. We nemen het publiek hiermee tegen ons in.

Als we met het publiek in aanraking komen, dan mogen we ons ook niet arrogant gedragen, niet uit de hoogte dus.

Zo op de manier van: "Zo, U wilt dus, dat de Politie werk gaat maken van die aangifte van U; U begrijpt toch wel, dat de Politie wel andere dingen te doen heeft. Bovendien, U begrijpt er niet veel van, want wat U me daar vertelt, is helemaal niet strafbaar. U had dat toch wel kunnen weten".

Het publiek mag nooit de indruk krijgen, dat het terechtgekomen is bij een soort hogere instantie, waar het met ontzag naar heeft op te zien.

We moeten ons verplaatsen in de situatie van bijvoorbeeld de aangever en begrijpen, dat hij

in de eerste plaats vaak met moeite naar het politiebureau gaat en in de tweede plaats, dat het verlies van zijn eigendom voor hem heel veel betekent.

Het is eveneens erg belangrijk, dat we onze taal zuiver spreken.

Elke politiemann behoort voldoende ontwikkeld te zijn en dat blijkt onder meer ook uit de manier, waarop hij spreekt.

Het publiek kan geen respect hebben voor mannen, die hun taal onbeholpen spreken!

Tenslotte moeten wij efficiënt werken. Niet alleen moeten onze opsporingsmethoden doelmatig zijn, maar ook moeten we het publiek efficiënt helpen.

Als we bijvoorbeeld planton aan het Groeps- of postbureau zijn en er komt iemand, die de Groeps- of Postcommandant wil spreken, terwijl deze niet aanwezig is, dan gebeurt het maar al te vaak, dat de betreffende persoon ten antwoord krijgt, dat de gevraagde persoon niet aanwezig is, zonder nadere mededeling, bijvoorbeeld, wanneer we verwachten, dat deze commandant weer terug zal zijn, of zonder te proberen deze zaak zelf af te doen, respectievelijk reeds de voorbereidende maatregelen te nemen, door het maken van aantekeningen.

Het publiek moet de indruk krijgen, dat de betreffende zaak U niet onverschillig laat en dat U moeite wilt doen om de betreffende persoon onnodig heen en weer lopen of telefoneren te besparen.

Als we bijvoorbeeld melding krijgen van een verkeersongeval op een grote Rijksweg en we bemerken, dat de plaats van het ongeval juist buiten onze bewakingskring valt, dan is het absoluut onjuist, om degene, die de melding doet (en die dus

onmiddellijk hulp verwacht), af te schepen met de mededeling, dat hij bij de verkeerde instantie terecht is gekomen en dat hij de Politie in X maar moet opbellen.

Hoe moeten we in een dergelijk geval wèl handelen?

We realiseren ons in de eerste plaats, dat iemand onze hulp nodig heeft.

We mogen hem dus nimmer afschepen, om de eenvoudige reden, dat we niet kunnen verlangen, dat de betreffende man precies met de indeling van bewakingsgebieden op de hoogte is.

Bovendien vraagt deze man DE POLITIE om hulp en het interesseert hem daarbij natuurlijk niet, welke instantie of welke politieman die hulp verleent!

We moeten de berichtgever mededelen, dat de Politie zo snel mogelijk ter plaatse zal komen en direct bericht sturen naar de Politie, binnen welke bewakingskring het ongeval heeft plaats gehad.

Het zou verkeerd zijn, om daarmee de zaak af te doen.

We gaan zelf ook direct op pad. Het zou namelijk niet onmogelijk zijn, dat de plaats van het ongeval door ons eerder te bereiken zou zijn dan door personeel van de betreffende Groep of Post.

Het gaat erom, dat er op de snelste manier een politieman ter plaatse komt!

Zijn we aanwezig en komt er personeel van de betreffende bewakingskring, dan kunnen we terugkeren, als tenminste onze hulp niet dringend noodzakelijk is.

Als we op deze manier handelen, krijgt het publiek de indruk, dat er snel en efficiënt gewerkt wordt en dat het verlenen van hulp niet afhankelijk is van tijdrovende competentiekwesties.

Evenmin krijgt het dan het gevoel, dat het van het kastje naar de muur gestuurd wordt.

12. MENSELIJKHEID.

We hebben gezien, dat de taak van de Politie bestaat uit het handhaven van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven.

We moeten er goed van doordrongen zijn, dat we niet alléén het gezagsapparaat van de overheid zijn, de sterke arm, die indien nodig, het gezag van de overheid met geweld moet doen eerbiedigen.

In een goed geordende staat moet de overheid natuurlijk bij machte zijn om op te treden tegen lieden, die de rechtsorde aanranden en die daardoor zelf het bestaan van de staat zouden kunnen bedreigen.

Maar daartegenover staat, dat we ook hulp moeten verlenen.

Dat maakt het vaak moeilijk om onze taak juist uit te voeren.

Omdat we belast zijn met de handhaving van het gezag, voelen we ons in den regel meer verbonden met de staat, de overheid, dan met de bevolking. We dragen uniform van de staat; we worden aangesteld en bezoldigd door de staat en daardoor voelen we ons vaak alleen maar het instrument van die staat.

Zouden we teveel naar het andere uiterste overhellen, dan zouden we onze taak ook niet goed kunnen verrichten; we zouden dan teveel aansluiting bij de bevolking zoeken en daardoor onwillekeurig in onze taak als gezagsdrager te kort gaan schieten.

Noch het een, noch het ander is dus juist.

We zullen onze plaats dus moeten zien tussen de overheid en de bevolking in.

Klik hier om terug te keren naar www.rijkspolitie.org

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
Wij houden de historie van het Korps Rijkspolitie levend.

De website over de historie van het
KORPS RIJKSPOLITIE (1945 - 1994)
Met overzichten van alle groepen en onderdelen.

E-mail: info@rijkspolitie.org
Facebook: [Historie Korps Rijkspolitie](#)